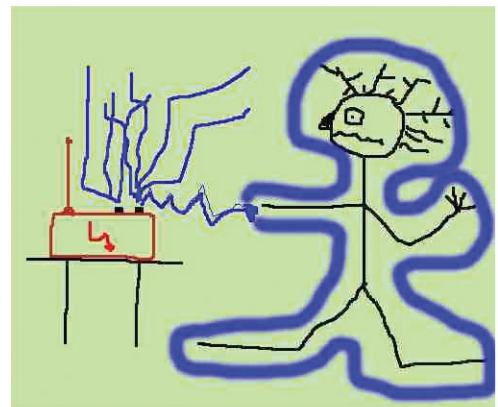
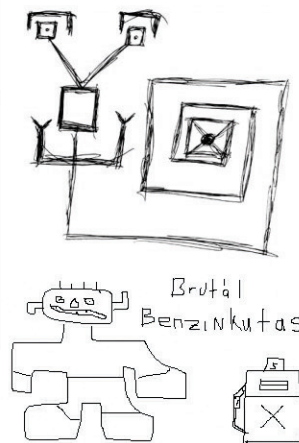
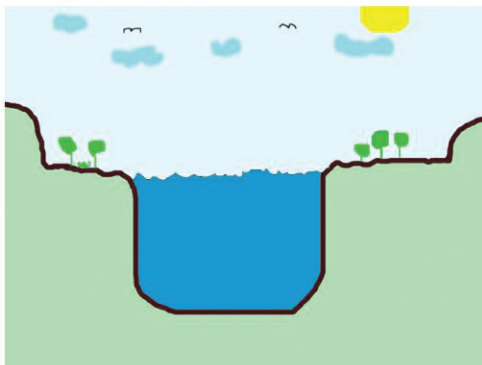

Lidércfény

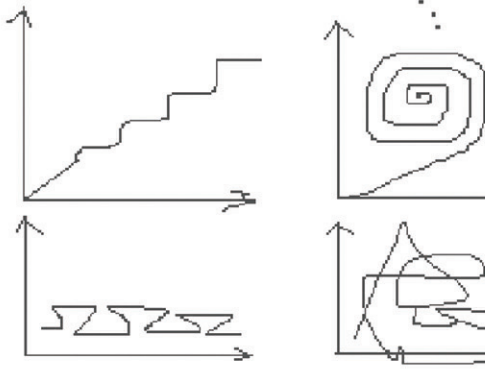
amatőr kulturális folyóirat

www.szentesinfo.hu/lidercfeny

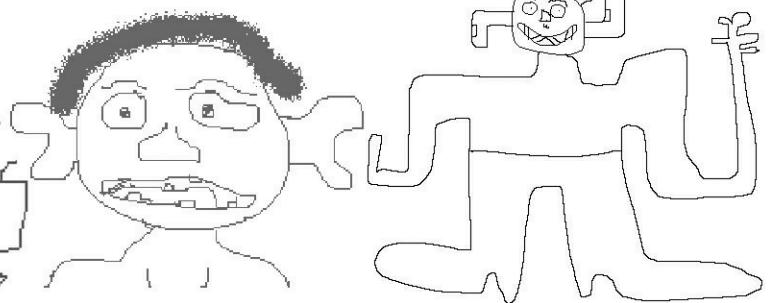
III. évfolyam, 2. szám, 2009. február

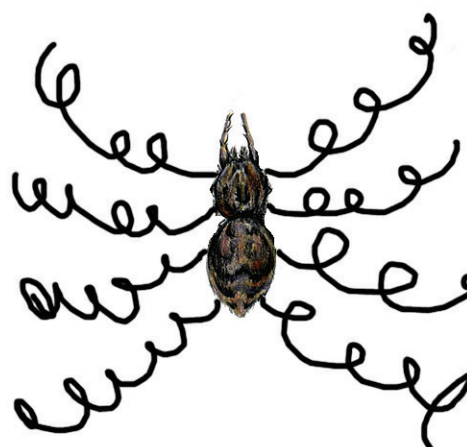
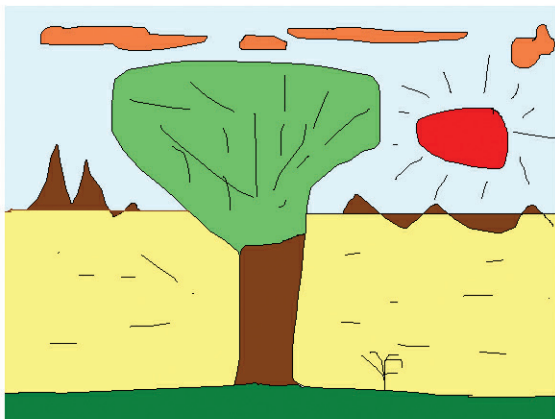
Speciális függvények...

A fejen egy matek előadás után...

Neoprimitivismus

Mesterem
Traktoros
Békaélet
Zenelovát

Ehavi számunk alkotói:

Elmerik, Selló és Teró, Kapitány, Mesterem, gBird, kojak, Ida, Bódai-Soós Judit, Homoergaster, Tim Shaw, Jimmy Cartwright

KEDVES OLVASÓK!

A Lidércfény stábjja megbolondult. Néha bizony előfordul ez velünk. Ilyenkor vagy olyat alkotunk, vagy olyat teszünk, ami hülyeségnek minősül mások szemében, ám mi azért nagyon jól elvagyunk így.

Szóval agyamentek lettünk, aminek meg is van most is az eredménye: a februári lapszámot teljes egészében a neoprimitivizmus uralja.

Azért teljesen nem gárgyultunk meg, így elsőként megpróbáljuk elétek tární, mi is valójában a neoprimitivizmus, honnan származik, milyen képviselői vannak.

A továbbiakban pedig... hogy is mondjam... igyekezzetek jól szórakozni, és megőrizni az ép elméteket. :)

Hiszen több érdekes, mi több, kalandos utazás történetét ismerhetitek meg, néhány generált mondat kíséretében, és a búzamezők védelmében, melynek tövében egész hangyasereg szorgoskodik.

Bizony több gyöngyszem is bekerült a lapba a traktoros irodalom jeles képviselőitől, sőt, a Lidércfény totemállatának is megfelelően nívós emléket állítunk két vers és több csodálatos kép formájában.

Végre nyomtatásban is hallatja hangját – micsoda képzavar! – a neoprimitivizmus nagy öregje, a legenda, a nagyszerű, a csodálatos elmével (elméletlenséggel?) meg (nem) áldott Mesterem (másoknak Brósz mester)! Alapvető műveket közlünk most tőle.

Végül, ám nem utolsósorban zenerovatunk hasábjain egyrészt a neoprimitivizmus ászaival, az A. E. Bizottság nevű zenekarral, valamint a Szentesen működött K.G.S.T. nevű formációval foglalkozunk.

Jó szórakozást kíván a diliflepnis Lidércfény HQ!

IMPRESSZUM:

**Lidércfény amatőr kulturális folyóirat
III. évfolyam. 2. szám, 2009. február**

**Kiadja a Lidércfény Online Kulturális Magazin
Megjelenik minden hónap második felében.**

Borítók: elöl Elmerik, hátul Sellő és Teró alkotásai

**Felelős és tördelőszerkesztő:
Bognár Zsolt (Jimmy Cartwright)**

Tartalmi szerkesztő: Török Viktor (Kapitány),

Olvásószerkesztő: Túri András (Homoergaster)

**Grafikai munkatársak: Scholtz Róbert (Sigynnae),
Bognár Attila (WhiteRaven), Kellisz,
Sellő és Teró, Elmerik, Kapitány, Jimmy**

**Támogatóink: Szabó Dénes és családja,
Főnix Étterem és Söröző
(www.szentesinfo.hu/fonixetterem)**

E-mail: lidercfeny@szentesinfo.hu

Internet: www.szentesinfo.hu/lidercfeny

**Nyomdai munka: Gravo-Mix
6600 Szentes, Szabadság tér 7/1.**

Tartalom

NEOPRIMITIVIZMUS

A neoprimitivizmusról /Jimmy Cartwright/	3.
Egy kalandos utazás története /Kapitány/	5.
A Föld jövője /Jimmy, Ida, kajak, Kapitány/	6.
Néhány generált mondat /Kapitány/	9.
Egy újabb kalandos utazás története /Kapitány/	9.
Hangyaharag /Tim Shaw/	15.

TRAKTOROS ALKOTÁSOK

Traktoros ninja /gBird/	5.
Traktorem az ugaron /Jimmy Cartwright/	7.
Volt egyszer egy Maki /Jimmy Cartwright/	7.
Daloló erdő /Jimmy Cartwright/	7.
Az amőba álma /Bódai-Soós Judit/	7.

BÉKAÉLET

BÉKAKÉM - kín-rímvers /Homoergaster/	8.
Békaélet békaréten /Jimmy Cartwright/	10.

MESTEREM ROVATA

Kikugi kontinenst vált /Mesterem/	11.
Álló idő (novella Löbinek) /Mesterem/	12.
Síelő /Mesterem/	12.
Útburkoló /Mesterem/	12.
Valahol a török hódoltságban - 1538-ban /Mesterem/	12.

ZENEROVAT

K.G.S.T. - Neoprimitív zenekar Szentesen /Jimmy/	13.
Az A. E. Bizottság, avagy... /Homoergaster/	16.

Jegyzet

Jimmy Cartwright

Elérkezett a február, az év első olyan hónapja, amely alkalmat ad a bolondozásra. Ilyenkor kezdődik a farsangi szezon is, amikor idős és fiatal átváltozik egy kis időre, más bőrébe bújva szórakoztatja magát és másokat. Hasonlóképpen gondolja ezt Homoergaster barátom is, ám némileg mégis másként.

Homoergaster

A farsang fontos kelléke a jelmezes-maszkos figura, a tél ártó szellemeinek elűzője. A busó riogat az ijesztő, festett-faragott maszkjával, botjával, kolompjával, subájával. De vajon mindig sikerül az elűzés? Vajon nincs-e a maszk mögött egy másik, egy harmadik? Vajon a maszk csupán maszk? És maszk e egyáltalán? A gótikus regény virágkorában – jó régen – valaki megírta a gótikus horror ars poeticáját-esszenciáját-lényegét-kivonatát, vagy nevezzük aminek akarjuk. Úgy vélem, az alapvetés ma is állja a helyét, íme:

- Hölgyek! Urak! Itt az idő! Mindenki vegye le az álarcát! Mindenki vegye le az álarcát!

A grófnő egy úrhoz:

- Uram, ön is vegye le az álarcát!

Az ismeretlen úr:

- Miféle álarcot?

A grófnő döbbenet:

- Nincs rajta álarc!

A grófnő rémülten:

- Nincs rajta álarc!!!!

A neoprimitívizmusról

Mivel jelen számunk témája a neoprimitívizmus, úgy gondoltam, érdemes írni arról pár szót, mi is ez, hogyan definiálják, s mi, lidércfényesek, hogyan viszonyulunk hozzá. Írásom jó részt internetes publikációkon alapul, minden esetben megjelölve a forrást, így inkább tekinthető gyűjteménynek, mint valódi cikknek a témában. Kezdjük azzal, hogyan is határozzák meg ezt a művészeti ágat, mit is takar a neoprimitívizmus fogalma.

A neoprimitív fogalom meghatározásai

„A primitív művészet utánzása a hivatásos művészetben, a folklorizmussal rokon jelenség. Szoros kapcsolatban van az óskori művészek sajátosságainak utánzásával és az orientalizmussal is, annál is inkább, mert általában nem nagyon különböztették meg egymástól a keleti primitív és neoprimitív művészeteket. Különösen a romantikára jellemző, a neoprimitívizmus pedig a 20. sz.-i avantgardeban bontakozik ki.”

<http://www.kislexikon.hu/primitivizmus.htm>

Neoprimitív művészet

Autodidakta művészek primitív, naiv szemléletet tükröző alkotásai. Első és legnagyobb képviselője H. Rousseau volt. Városi, kispolgári és falusi jellegű változata egyaránt a népművészettel rokon.

http://www.kislexikon.hu/neoprimitiv_muvesz_et.html

„A primitívizmus új formája, a mai irodalmakban és művészetekben a hagyományok átvétele, a tradicionalizmus jellemző megnyilvánulása. Sokban hasonlít a neofolklorizmus jelenségéhez, eltér azonban attól a kiindulópontnak választott primitív kultúra milyenségében, szinkretisztikus jellegében, valamint abban, hogy itt a hagyomány gyakorlatilag élneke tekinthető. Egyes formáit vagy területi megnyilvánulásait külön néven is nevezik (négritűde, indigenismo). (primitívizmus, primitív költészet).”

https://christal.elte.hu/curriculum2/Neprajz/82Vereb%E9lyi/folklorisztika_es_rokonteruleteinek_fogalmi_rendszere/neoprimitivizmus.html

„Neoprimitív művészet

Rendszeres tanulmányokat nem végzett vagy tanulmányaik szellemével azonosulni nem tudó művészek gyermeki világszemléletet tükröző alkotásainak összefoglaló elnevezése”

<http://www.idegen-szavak.hu/keres/neoprimitiv-muveszet>

Mint láthatjuk, többféle megfogalmazása van, ám a lényeg ugyanaz. A lehető legegyszerűbb eszközökkel, primitíven kifejezésre juttatni valamely érzést, gondolatot.

A neoprimitív művészet képviselői

Johan Hugó (1890, Pécs - 1952, Budapest)

Festő. Pécsen, Kolozsvárt és Firenzében tanult. 1920-ban Zágrábban Stefán Henrikkel közösen csoportos kiállítást rendezett. 1921. őszétől Caesar Klein kubista mozaik díszítő tervező berlini műtermében, azután Gottfried Heinersdorf üvegfestő intézetében dolgozott. 1923-ban Budapesten telepedett le, és megalapította az Országos Üvegfestészeti Műhelyt. Festett üveglablakokat készített a szegedi fogadalmi és a kaposvári új templom részére. A neoprimitívizmus stílussajátosságaival finoman ható festő.

<http://www.hung-art.hu/frames.html?magyar/j/johan/index.html>

Friedensreich Hundertwasser (1928–2000)

„Az expresszionisták, mindenekelőtt Egon Schiele munkássága s az elsősorban Paul Klee nevével fémjelzett neoprimitívizmus egyszerre hatott rá, segítette az ötvenes évek elején, hogy fölépítse sajátosan dekoratív, spirális formákból összerakódó képi világát.”

<http://www.mn.mno.hu/portal/529043>

Csontváry Kosztka Tivadar (1853, Kisszeben - 1919, Budapest)

Művészetét nem lehet meghatározott stílus kereteibe foglalni, egyformán jellemzi a varázsos realizmus, a szimbolizmus, a mitikus, szurrealistikus hang, az expresszionizmus, a posztimpreszionista dekoratív sommázás, a divizionista megoldás és a neoprimitív iskola üdesége. E különféle irányok azonban szuverén egységbe olvadnak művészetében.

http://www.owl.hu/owl/bginfo/43festesz/magyar_festok.html

Baktay Patrícia textilművész

Képzőművész és tanár; rajzpedagógiai munkája mellett az 1980-as évek eleje óta állít ki. Egyéni hangvétélű plasztikái, vegyes technikával applikált sík munkái természetes anyagokból, elsősorban nemezsből és papírból készülnek. Műveiből mesélőkedvű, színes világ bontakozik ki, melyre nagy hatással volt a folklór, a pogány mítoszvilág, továbbá a neoprimitív és szurrealista művészet.

<http://www.somogy.hu/index.php?cid=4496>

Korniss Dezső: Tücsöklakodalom (olaj, vászon; részlet), 1948.

Szurrealistikus játékosággal teli szín és vonalritmusa (Tücsöklakodalom 1948) hol tárgyi elemeket is tartalmaz, hol anélkül érvényesül. Inkább Klee festészetével rokonítható Gyarmathy Tihamér ekkori nonfiguratív művészete. Bán Béla alkotásain még néhány évig régebbi szurrealistikus kompozícióinak izgatottsága érződött.

<http://www.sulinet.hu/tovabban/felveteli/2001/30het/muvtori/muvtori30.html>

A neoprimitív művészet megnyilvánulásai

„Testábrázolás, groteszk, mitikus-neoprimitív beszédhelyzetek

Ennek a - szövegek által a hétköznapi beszédben is fenntartott - diszkurzusnak az a jellegzetessége, hogy a tárgyi világra rávetíti az emberi testet, annak részét. Nem egyszerű megszemélyesítésről van szó. Egy mindent átfogó antropomorfizáció és teriomorfizáció groteszk világába lépünk, ahol a legabszurdabb módokon a bábok, a hamutálca, a virágok, az égitestek, a csontok élnek érzelmi életüket, beszélnek meg gondjait. A Csont a csontnak c. ciklusban a csontok tanakodnak: „Mit csinálunk most / Tényleg mit csinálunk / Most velőt vacsorázunk / A velőt ebédre megettük / Most az üresség korog / Akkor zenélünk / Mi szeretjük a zenét / Mit csinálunk, ha jönnek a kutyák / Ők szeretik a csontot / Akkor megakadunk a torkunkon / És élvezkedünk”. (A kezdet után)”

„Sziveri e mitikus kód, neoprimitív poétika kialakításakor első és második könyvében nem a népdal egyszerű formáival él, hanem bonyolultabb, szabálytalnabb formákat teremt, de a „VOX HUMANA”, az emberi hang, a kérdés, a felelet, a párbeszéd, a fejtegetés lehetősége nyúgözi le a vers írásakor.”

<http://archiv.magyar-szo.com/arhiva/2008/03/22/main.php?l=j2.htm>

„A beat irodalom

A beat-zene is visszatérés a primitívizmushoz; a neoprimitívizmus elnevezést akasztják rá, ami – azon kívül, hogy divatos – igen találó is. Azok a fiatalok, akik magukénak vallják ezt az irányt, megpróbálják társadalmukat elfogadható módon, saját ízlésükre átalakítva, önmagukhoz közelíteni. Zenéjük a lelkiviláguk, belső én-érzésük és az ehhez nem szinkronban igazodó külső élet szintézisének, szinkronizálásának kifejeződése.”

http://literatura.hu/irok/xxszazad/amidrama/beat_irodalom.htm

Paul Klee képei

<http://images.google.com/images?um=1&hl=hu&client=opera&rls=hu&q=Paul+Klee&btnG=K%C3%A9pek+keres%C3%A9se>

A neoprimitívizmus térhódításának társadalmi és egyéb okai, gondolatok

„A hatvanas évek végén egy olyan lelkiállapot alakult ki, ami úgy jellemezhető, hogy a régi szubjektum-objektum tudat érzete, amelyben az egyén csupán az osztálytársadalom egy tagja, átadja a helyét egy új és magasabb rendű tudatformának. Ennek következtében az eksztatikus metafora sok formája újra megjelent. Úgy látszott, hogy bizonyos drogok valamennyire előidézhetik a környezettel való azonosságérzetet; a jóga- és Zen-mesterek koncentrációs gyakorlatai ropant népszerűvé váltak; úgy tűnt, hogy a dalénekesek és a rockfesztiválok egy új bajtársiasság eszméjét szimbolizálják. A neoprimitívizmus egy korszaka volt ez, egy az eksztatikus zene vagy a vizuális gyűjtőpontú szemlélődés által megújított identitás korszaka.”

<http://www.epa.oszk.hu/00000/00002/00024/frye.html>

„Valóban, ez az újfajta életérzés, Lebens Gefühl, a németekből egy olyan, valóban új mentalitást és kul-

túrát hozott létre, amit nagyon határozottan ők maguk neue deutsche Welle-nek neveznek a zene területén és például bármennyire együgyű is a Triónak a működése, ami egy tipikus neue Welle zenekar, náluk még egy nagyon erős, provokatív neoprimitívizmus is megjelenik. Na most azt akarom ezzel mondani, hogy a németek borzasztó határozottan fölállták, nem azt mondom, hogy a nemzeti identitásukat, de a jelen német helyzetüket, és erre nagyon precízen reagáltak a zenében, képzőművészetben, építőművészetben, és számomra a legjelentősebb módon a filmben, amiről eddig még kevés szó volt.”

<http://www.artpool.hu/A1/al07/Ujhullam.html>

A Lidércfény és a neoprimitívizmus kapcsolata

A fenti alapokból építkeznek a Szentesen is többek által művelt neoprimitívizmus. Az alkotók a lehető legegyszerűbb, legprimitívebb módon ragadják meg a mondanivaló lényegét. Hiszen szerintünk a modern neoprimitívizmus elmaradhatatlan eleme a mondanivaló, amely nélkül az adott mű legfeljebb csak primitív lehet.

Az írásos művek elsöre sokszor nehezen érthetőek, de annál nagyobb fejfájást (időnként szó szerint) tudnak okozni, ha valaki megérti azokat. Szövegezésük, mondatszerkesztésük, történetészésük egyáltalán nem a megszokott, még ha elsöre netalán úgy is tűnik.

A képi alkotások a lehető legegyszerűbben ábrázolják az adott témát, néhány vonal, 4-5 szín jellemző általában rájuk, ha egyáltalán az alkotó színez, mégis hihetetlenül kifejezőek és a lényeg velejébe hatolóan mutatják be a téma és az alkotó viszonyát.

A zenei repertoár is hasonlóan alakul, 2-3 akkord és 4-5 hang már soknak számít 1-1 számon belül. Vértprofi neoprimitív zenészek képesek akár fél órán keresztül egyetlen húr pengetésével szórakoztatni a közönséget! (Magam láttam és hallottam! Fergetes volt... a közönség pedig magán kívül!)

Neoprimitív művek például Elmerik „Hullámszik a tenger”, vagy „Sűrű a bozótos” képi alkotásai, vagy Jimmy „Gyön a vihar a házikóra” elnevezésű grafikája. De említhetnénk például Kapitány „Enter” című írását, illetve Jimmy „Alko-hol” című szösszenetét is.

A neoprimitív stílusban alkotók közül azonban fényes csillagként emelkedik ki Mesterem, akinek munkássága e téren számunkra szinte felfoghatatlanul fontos. Az „A szocializmus egyik hibája”, a „Metabiszulfid”, a „Dudvarakás”, a „KI vagyok?”, a „Zugevó”, vagy az „Iszapvámpr” alapjaiban rengetik meg az emberi gondolkodásmódot. Ezek jó része megzenésítésre is került a szép emlékű Kg.S.T. zenekar által, mely 3 egész estés, telt házú koncertet tudhat maga mögött. Mivel vértprofi neoprimitívek voltak, a csúcson hagyták abba, ahogy azt kell. Azóta többen érdeklődtek a zenekar után, koncerteket, videoklipet, CD-t (vagy bármilyen hanghordozót) követeltek, ám a tagok hajthatatlanok. Nem pazarolják tehetségüket és energiájukat ilyesféle dolgokra. Sőt! Olyan hihetetlenül profik, hogy egymással is megszakították a kapcsolatot, hogy véletlenül se dobjanak össze egy DVD-re való hanganyagot egy fél délután alatt, az épp kezükbe akadó, zeneszerszámnak minősített eszközökkel.

Nos, nagyjából-egészében ekként viszonyul a Lidércfény a neoprimitívizmushoz.

Jimmy Cartwright

EGY KALANDOS UTAZÁS TÖRTÉNETE

Egyik nap elindultam, csak úgy, a vakvilágba. Különösebb cél nélkül mentem, mendégéltem. Egyszer csak szembejött egy ember, akin semmi jellegzetes dolgot nem lehetett észrevenni, csak úgy jött. Vagy ment? Ezt ki tudja... Sajnos eme központi kérdésre máig sem találtam meg a választ.

Megszólítottam:

- Hogy-e?
- Amúgy.
- És?
- De.
- Hö?
- Eeehm...
- Na jó, viszlát!
- Azonban.

Eme bőséges információtartalmú beszélgetés után folytattam eseménytelen utamat előre-hátra, esetleg jobbra és balra. De legfőképpen arrafelé. Ekkor szembejött a művészettörténész. Már messziről üdvözölt:

- Korabeli gyertyatartó dróttal kombinálva!
- Ahogy mondja.
- És a vizek élővilága?
- Még szerencse, hogy találkoztunk!

Elköszöntünk, majd ki-ki ment a maga útján. Ekkor leszállt az este, felkelt a nap, fújt a szél, esett az eső. Felhúztam nagyszerű esőkabátomat, és így máris könnyebben viseltem az időjárás viszontagságait. Szélvihar dühöngött, és elvitte a korabeli gyertyatartót, mely dróttal volt kombinálva. Szörnyű dühömben felkiáltottam:

- Ejha!

Ezt meghallotta Lajos, aki a közelben vetette az olajat. Rámkiáltott:

- Mhhheeeööööeeee!
- Jó olajat!
- Qrteuiotreuioe!
- Qytrewjhgfjhgfdgkd - válaszoltam, majd elfutottam.

Rohantam, rohantam, s egyszer csak megérkeztem oda, ahol talán még a madár sem jár, talán csak néhanapján, de lehet, hogy akkor sem igazán gyakran. Ott üldögélt a vasorrú bába.

- Ejnye, ejnye, hová, hová?
- Hát kend?
- Szerencséd, hogy öreganyádnak szólítottál!
- Bizony az.

Ezzel be is fejeztük a társalgást. Ennek fő oka az volt, hogy néhanapján, esetleg most is, arra szállt a madár. Felkapott, s elrepült velem fel a magas levegőbe. Valóban, már oly magasban jártunk, hogy a világ már kicsire zsugorodott. Ekkor a gaz madár elengedett, és én zuhanni kezdtem lefelé, a kicsire zsugorodott világ irányába. Zuhanásomnak egy felhő vetett véget. Hatalmas sebességgel belefűrődtem a felhőbe, majd innen leugrottam. Ez az ugrás már nem jelentett problémát, s hála nagyszerű irányérzésemnek, pontosan a házam elé érkeztem. Beléptem az ajtón, s ezzel véget is ért kalandos utazásom. Mielőtt ágyamba mentem volna, hogy kipihenjem a szörnyű fáradalmakat, melyeket az utazás során szenvedtem el, megjegyeztem:

- Hát igen, így van ez!

Kapitány

TRAKTOROS NINJA

A Traktoros ninja a péntek du. nyomasztó es egyben örömteli hangulata. A ninja eddigi bérnyilkosi múltja bevégeztetett a modern kor beköszöntével. Munkája az új technikai eszközöknek

köszönhetően okafogyottá vált. De mivel tehát a ninja is ember, ezért valamiből meg kell hogy éljen, ezért felcsapott mezőgazdasági munkásnak.

Látszik, hogy a ninja jellegzeteségeik: fekete ruha, csuklya a fejen, bot a háton megmaradtak, mint a gyökerekhez ragaszkodás ékes példái. Természetesen a rohadt meleg magyar pusztában, ahol szánt a ninja, ez a cucc nagyon nem jön be neki. Meg a fremenek.

Na ez van. Én meg ülök egy gép előtt, és a nem reális agyú emberek által "egzaktnak" megfogalmazott ízelet próbálom összegyűjteni valamivé, ami már egységes. Miközben a traktoros ninja szánt, szánt, szánt.

Szánt a traktor, szánt az eke, elvtársnő locsolhatok-e helyett:

Szánt a traktor, szánt a ninja, nőelv helyett locsolhatok-e társ.

gBird

A Föld jövője

1. A búzamezők jelene

Jelenleg a búzamezőket kombájnok aratják le, hogy aztán mi, emberek mindenféle ételeket készítsünk a learatott, kegyetlenül porrá zúzott búzaszemekből. Ez a jelenség a búzamezők szempontjából nem kifejezetten előnyös dolog. A darwini evolúciós elméletből kiindulva a búzamezők rövidesen drámai változásokon fognak keresztül-menni. A változások bizonyos jeleit már tapasztalhatjuk, s biztos állíthatjuk, hogy már csak idő kérdése, hogy a búzamezők átvegyék a hatalmat a Földön. Gondoljunk csak a gabonakörökre!

Az evolúciós fejlődés első lépcsőjében a búzaszálak elhajolnak a fenyegetően közeledő kombájn elől. Ez a kézenfekvő magyarázat a gabonakörökre. Napjainkban ez a módszer bevett gyakorlatot képez a világ búzamezői között. Azonban ez a módszer - a kombájn vezető dolgozók egyéni intelligenciájában megmutatkozó fölény miatt - nem túl eredményes.

Nemrég érkeztek jelentések olyan búzamezőkről, ahol bizonyos búzaszálak a kombájn közeledtére kihúzták gyökérszálaikat a földből, s hanyatt-homlok menekültek. Az emberiség szerencséjére ez még nem túl elterjedt jelenség.

2. A búzamezők evolúciós fejlődése a közeljövőben

A fent említett jelenség - a búzamezők elméletben létező, de gyakorlatban még nem bizonyított kollektív tudata révén - el fog terjedni az egész világon. Így a búzamezők egyre eredményesebben állnak ellen az ember oldaláról őket fenyegető veszélynek.

3. A búzamezők hosszú távú jövője

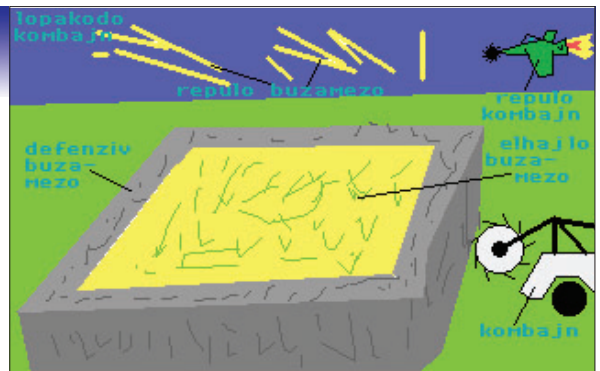
A következőkben alternatív jövőképeket vázolunk fel, melyeknek együttes megjelenése sem zárható!!! S ez az emberiség végét jelentheti!!!

3.1. Futó búzamezők

A búzamezők első lépésben csak menekülni fognak az őket üldöző kombájnok forgószárai elől. S ezt egyre gyorsabban teszik majd. (Ez is Darwin munkássága alapján valószínűsíthető.) Erre válaszol az emberek tudósai - éhségüktől hajtva, ui. nem jutnak kenyérhez, zsemlehez és egyéb ízletes péksüteményhez -, egyre gyorsabb kombájnokat fejlesztenek ki, pl. megjelenik a turbófeltöltős kombájn, a közvetlen benzinbefecskendezéses kombájn, a Forma-1-ben használt motorokat alkalmazó kombájn, a légpárnás kombájn stb. Ennek következményeként a kombájnkezelők szakmai képzettségének javulnia kell, így egyre kevesebben lesznek alkalmasak erre a nehéz feladatra.

3.2. Irányt változtató búzamezők

A futó búzamezők egyre kevésbé tudnak így megfelelni az őket érő evolúciós kihívásnak. Ezért más megoldást fognak választani. Az üldöző kombájnok elől gyakori irányváltoztatásokkal igyekeznek kitérni. Ekkor az emberek is új taktikát választanak. Több oldalról indítanak kombájn-

nokat a búzamező ellen, ez viszont növeli majd a kombájnüttközések számát, ami azt eredményezi, hogy nem lesz elegendő megfelelően képzett kombájn személyzet, ami természetesen a búzamezők malmára hajtja a vizet.

3.3. Repülő búzamezők

A búzamezők egyre gyorsabban futnak majd, s egyszer elérik azt a sebességhatárt, mely lehetővé teszi számukra, hogy a magasba emelkedjenek az őket üldöző turbófeltöltős/közvetlen benzinbefecskendezéses/Forma-1-ben használt motorokat alkalmazó/légpárnás kombájnok elől. Így a kombájnok vezetői elkeseredetten szemlélhetik a távolban elsuhanó, magasban szárnyaló búzamezőket. De az emberiség nem adja fel! Kifejlesztik a sugárhajtású, antigravitációs, lopakodó technikát alkalmazó kombájnokat. A kombájn személyzet képzését ezek után a NASA végzi.

3.4. Elrejtőző búzamezők (evolúciós mellékág)

A búzamezők pontosan tudni fogják az aratás időpontját - beépített kémeik révén, csillagász búzáik kifejlődése miatt stb. -, ezért e nap elérkeztével a föld alá rejtőznek, s a megfogyatkozott kombájn személyzet csak üres földeket talál.

3.5. Szabotáló búzamezők

A búzamezők arra is képesek lesznek, hogy az éjszakára gondatlanul a szabadban felejtett kombájn mozgó alkatrészei köré szövődjenek, s e módon gátolják a berendezés rendeltetésszerű használatát.

3.6. Fémszárú búzamezők (defenzív búzamezők)

A búzáknak erősebb egyedei a földből különféle fémszárúakat vonnak ki, s ezeket a fémekeket szárukba építik. A fejlődés következtében ezek a szálak főleg a búzamezők szélein helyezkednek majd el, s így a mezőre törő kombájnok már a támadás kezdetekor elakadnak a fémes akadályokon. Mivel a búzamezők elvonják a kombájngyártás szempontjából nélkülözhetetlen fémekeket, ezért a tönkretett kombájnok pótlása egyre nagyobb nehézségekbe ütközik. Ennek következtében a kombájnokat újrafelhasználó anyagokból kell gyártani, ami a minőség általános romlásához vezet. Ez egy öngerjesztő folyamat, mely elkerülhetetlenül a kombájnok végző pusztulásához vezet.

4. Összegzés

A fentiekben vázolt események akár egyidejű bekövetkezése ahhoz vezet, hogy a búzamezők átveszik a hatalmat a Földön. Az emberiség a véghez közeledik...

A klub tagjai: Jimmy, Ida, Kojak, Kapitány

Traktorom az ugaron

Van nekem egy Traktorom,
Karbantartom, ápolom,
És a földem, meg a másét,
Szépen rendben felszántom.

Van nekem egy Traktorom,
Minden nap csutakolom,
Hisz a földön, meg a másén,
Dzsuvás lesz a járgányom.

Van nekem egy Traktorom,
Széles Magyar Ugaron,
Hogyha bánat szántsa lelkem,
Traktorom ott rugatom.

Megyek vele kerszt' - kasul,
Árkon át meg bokron át,
Hogy a Trakim alváza is földet túrja,
Bár tudom, hogy az nem lapát.

Van nekem egy Traktorom,
Széles Magyar Ugaron,
Ott rugatom a Trakimat,
Ahol én csak akarom!

Jimmy Cartwright

Daloló erdő

Három egér ül a fán,
Énekelget mindahány.

Észrevevén ezt a róka
A fa alá sompolyogva
Mit csinált, na mit csinált?
Ő is énekelte tehát.

Meghallotta ezt a farkas,
S félrelökve a kast
Szaladt ő is a fa alá,
S énekhangját bemutató.

A nyuszik ezt nem tűrhették
S a többieket lekörözték;
Énekhangjuk nekik legjobb,
Ezután már nem jöhet jobb.

Az egerek ezt megunván,
Elkiáltván maguk a fán,
Nyulakat csak irigyelhet,
Ki énekelni hallja őket.

Ezután, hogy mi is történt
Az egerektől tudom,
A nyulak bandát alakítva
Koncertet adtak az úton.

Jimmy Cartwright

Volt egyszer egy Maki

Volt egyszer egy Maki,
Ővé volt a Traki.
Egyszer ez a Maki,
Vezette a Traki(t).
A Maki többször
sosenemvezette a Trakit,
Mer a sok fakabátok lemeszelték,
hogy jogsí nélkül vezette a Trakit.

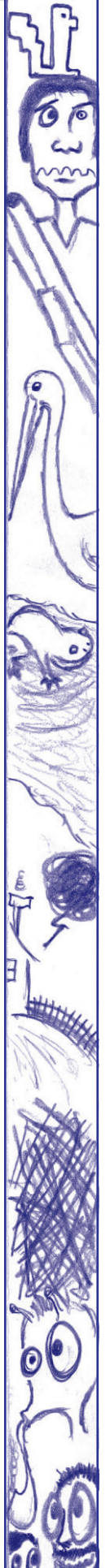
Jimmy Cartwright

Az amőba álma

Osztódásom eredményeképpen,
én azt hiszem, hogy lehetnék éppen
egy testben két sejttel bíró lény,
mely pont eggyel több sejtű, mint én.
És ha lenne még néhány sejt,
többsejtű lennék, ha jól sejttem,
s a fejlődés létrájának újabb fokán
most biztosan nem állanék ily tétován.
Alakom lehetne nyúlánk, vagy kerek,
nem nevetnének rajtam az emberek
banális formátlanságom miatt,
mely jellememre is jócskán kihat,
és rányomja szétfolyó lelkemre bélyegét,
mint tudós a mikroszkóplencsére két szemét,
s egyetlen sejtemmel kacagva tudatja,
hogy hiába osztódom újra és újra,
egyedül maradok, mint az ő kisujja.
Ő, de szeretném, ha stabilizálnék
ez a folyton változó amőba-forma!
Ő, de szeretném, ha sejtjeim szerte a Föld tekén
mind bennem lennének,
és csupán egy lennék bennük én!

Bócai-Soós Judit

BÉKA KÉM - kín-rímvers

Figyelem: Bármilyen hasonlóság megtörtént esetekkel és valós személyekkel, nem a véletlen műve...

A szoci a lista (lusta) nagyüzemi termelés bu -
kása!- után:
immáron szabadon!

Prológ

Először vegyük a helyszínt:
A mocsár a rejtélyek rejtélye,
Még egy UFO magazin is kutakodott erre.
Gépek bús temetője, döngkút, szarlerakat,
fulladt bele ember is, ez már rázószabb.

Történetünk titkos hőse:

-A Béka-

Egy zsombékon dekkolva végignézte,
hogyan, s mint zajlik egy TSZ élete,
amit látott, sok negatív benyomás,
következzen egy gőzölgő rakás:

1/

Az egyik feljegyzett eset,
rejtélyes eltűnés, vagy baleset.
Mesélik, igaz-e a béka tudja, az eszes!
Pityu -mindenki utálta- a részeges,
az elnök embere volt, mindenés,
állítólag anno nem disszidált,
hányni ment a mocsárba és bekrepált!
Vagy a másik szórakoztatón "böszme"
ahogy azt a béka följegyezte.
P. József egyszer ordítva,
rontott be az irodába,

aztat kiabálva:

"Hiába szívatom, nem megy a Rába!"
Fontos elvtárs csitította, nyugtatta,
szólnak a szakinak, megjavítja.
P. József rágta a bajuszát,
sejtette: mint ő a Rábát, szívatják.

2/

Az is sokszor megesett,
tolvaj kerestetett.....
Általában nem lett meg.

Például:

J. István nyomásra azt vallotta:
hogy ki vitte el, nem tudja,
higgyék neki mán el becsszóra!
Mindenféle eltűnt:
takarmány, szerszám, táp még bála is!
Ebből az irodán volt bál is!
Feszült titkárnők kávéfőztek,
a rosszkedvű főnökségnek.

.....

Volt közöttük egy, ki nem idegeskedett,
mivel nem sok ésszel rendelkezett.
Vidáman csörgette a raktár kulcsát,
az irodistákkal számoltatta a bálát.
Pótalkatrész, üzemanyag kvóta?
Nem volt ám egyenlőre osztva!
"Hógyisne!" A falon ketyegett az óra.
"Bezár a bazár!" mondta mint egy sztár,
ezen a szemétdombon ő volt a király.....
E helyen hajnaltól éjig folyt a munka,
éjszakától hajnalig meg a pia.
A proli bánatát fojtotta a borba,

a főnök meg a stresszt oldotta.
Ez az egész lemerült a mocsokba,
még a gumicsizma is beleragadt a fosba.
A helyzet neve: békaperspektíva,
a béka buzgón bemagolta.

3/

Most pedig egy rémes eset,
környékbeli legenda, de biztos megesett.
Egyszer rég, egy egész aratóbrigád,
lelte a mocsárban halálát.
Ahogy mesélik, íme most publikus:
vihár tört ki, talán kozmikus,
nappal sötét lett, misztikus.
A csapat sietett a gépekkel a színbe,
nem akarva elmerülni az égi vízbe.
De hibáztak, elvétették az utat,
nagy gázzal rossz felé fordultak,
az első megkésve hiába fékezett,
a mocsárba egymást tolták a többiek...

Elmerültek állítólag mind egy szálig,
igaz van aki mást állít.

Szerinte:

A brigád a vihartól leplezve,
ellopott traktort, kombájnt, minden gépet,
és miután túladott rajta, meglépett...
De szilárdan tartják a legendák,
hogy az iszapos húsú hullák,
roncs gépeiken versenyt aratnak,
mindig az évfordulón, ugyanaznap,
hínárt, nádat, ki tudja még mit,
a munkaverseny nem hagy nekik békit...

4/

Az idő a tsz-ben is haladt
de a trágya ahol volt, maradt.
Egy példa:
Egy (!) ízben a tagság,
kiállhatta a nagy próbát,
közvetlenül gyakorolhatta a demokráciát,
ugyanis:

Újraválaszthatta a kóceráj urát.

A helyzet izgalmas akkor lett,
mikor egy kisfőnök indulni mert.
Lett is hajcihő, "hogy tehet ilyet?!"

Ígéretözön, hízélgés, pletykahegyek,
TSZ tagság, mi lesz veletek?

A dolgozók lapátolták a búzát,
közben az esélyeket latolgatták.

A kettes jelölt értett hozzá, ez nagy bűne!

A göré alig aludva, tükön ülve,
várta hogy a hú ebcsapat,
kihalássa neki a másik halat.....

Végül megoldódott egy gonosz éjjelen,
mikor a zombik hínárt arattak kéjesen,
rávették lépjen vissza, nem indul,
tévedett, zsarolás, becsapták rútu!

Így esett, hogy elnök aki volt, maradt.
nem teljesített 99%- alatt!

.....

Míndeközben a mocsárban a béka,
a vízi világot totálisan uralta.

Ő figyelt mindenre a nyáron, a télen is át,
ki gondolta volna, hogy a varjak szemével is lát!

Ő lett a nagy testvér, ki tud minden,
ki megfigyel állatot, embert.

Hatalma odáig terjedt,

befolyása a TSZ életére is lett!
Később egy oknyomozó kiderítette:
az emberek közt is szert tett kémekre!

Ezt a megállapítást közröhej kísérte!
A többség sem ezt, sem a zombikat nem hitte.
Pedig számtalan baljós jel mutatja,
az állítás nem újból lett szopva!
A különös anomáliák, legendák,
úgy lett elkönyvelve: ilyen volt az a világ!

Nekrológ

Aztán jöttek erre még mindenféle népek,
hülyék, okosok, csúnyák és szépek.
Vadásztak itt kacsát, fácánt,
mások szökött kecskét,
buzgón hajszolták a nép ellenségét!
Életunt ifjak, hősszerelmesek,
nem lehetetlen, hogy mind elvesztek!
Az idő elsodort kicsit, nagyot, mindent,
csőd következett, pedig hogy szakértettek!
Eltűnt a pezgés, maradtak a romok,
akár megroggyant háborús maradékok.
Csak egy nem változott:
A mocsár meg a Béka,
rajta kicsorbult az idő foga!...

End?

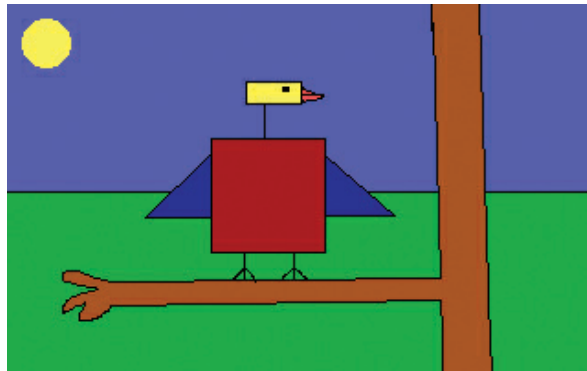
Vajon miért oly különleges a Béka?
Joggal gondol illet e szöveg olvasója.

Nos az oka:

Egy Neptunuszról ideküldött,
felderítő robotszonda,
Földünkön először békákkal állt szóba!!
Úgyhogy a Béka nem is volt béka!
Hanem egy másik világ híradója!!

.....
Azt nem állítom, hogy a Béka,
hasonlított egy UFO-ra!
de bizony mostanába,
fura fények szállnak a mocsárba.
Esetleg megjött a Béka gazdája?
.....

Homoergaster

Néhány generált mondat

Egy saját írású mondatgeneráló programmal készítettem az alábbi mondatokat. A program előre megadott nyelvtani szabályok alapján, de véletlenszerűen kiválasztott szavakkal generálta e hasonlatokat.

A mondatoknak nincs túl sok értelme, de programozási szempontból érdekes lenne továbbfejleszteni a generáló algoritmust - pl.tetszőleges szöveget készíthetnénk.

Lássuk a mondatokat:

A sárga porszívó üti a grafikus tankot, mint erős lekvár a tollat.

Az ellenálló szék lenyeli a hosszú csipeszt, mint hosszú szúnyog a felügyelőt.

Az ismeretlen szekrény olvassa az antipatikus függönyt, mint lánctalpas vadkacsa a kordét.

A lerobbant nyugta visszahozza a kitarató cipőt, mint fogfájós puska az ágyat.

A robbanó lekvár megmássza a nyálas jogot, mint hosszú kordé a könyvet.

A kotnyeles burgonya megrágja a nyálas rókát, mint zseniális vállfa a nyugtát.

Az idegen rotakapa megijeszti a fehér órát, mint jól szituált csatamajom a gyümölcsöt.

A szöges medve szedi az elmés traktort, mint fehér gyógyszer a lemezt.

Az idegen doboz adja az ideges burgonyát, mint szögletes fogkefe az erődöt.

A szeszes vár megmássza a hatalmas kredencet, mint lánctalpas számítógép a kakukkot.

A piros srófhúzó szedi a robbanó pityangot, mint grafikus doboz a széket.

A hosszú könyv gyógyítja a fogfájós burgonyát, mint tiszta szótár az állatot.

A szerény szótár látja a retkes kredencet, mint alattomos nap a kasztnit.

A piros lemez összerakja a fapados roncsot, mint sűrű szótár az embert.

Az elmés lekvár visszahozza a népszerű embert, mint ideges sublót a hózentrógert.

Az antipatikus burgonya megeszi a hatalmas traktort, mint hasznos fésű a srófhúzó.

Az alattomos könyv megrágja a sűrű fogkefét, mint hosszú pénztárgép a rotakapát.

Kapitány

Békaélet békarejten

Háromlábú kecskebéka
Ugrándozik a folyóba
Arra járt egy béna gólya
És a békát Hamm bekapta
Hát a vadász ezt nem tűrte
És a gólyát fejbe lőtte

Néma béka a folyóba
Énekelget egymagába
Béna ember arra kúszván
Elborult a béka hangján
Fogta magát s benevezett
Majd az első helyre vezett

A vak béka elámult ám
Béna ember elsárgultán
S mire ezek észbe kaptak
Az óriások jól belaktak
Hiába volt így a verseny
Nem maradt egy versenyző sem

A vadász ezt nem tűrhette
A puskáját megtöltötte
Elindult a rengetegbe
S bejutott egy fergetegbe
A békák a fákról lesve
Figyelték a vadászt este

Mire aztán megvirradott
A vadászból csak csont maradtott
A békák ekkor keseregve
Elindultak a Nagy-Hegyre
Megkeresték ottan aztán
Bölcsüket ki feküdt szalmán

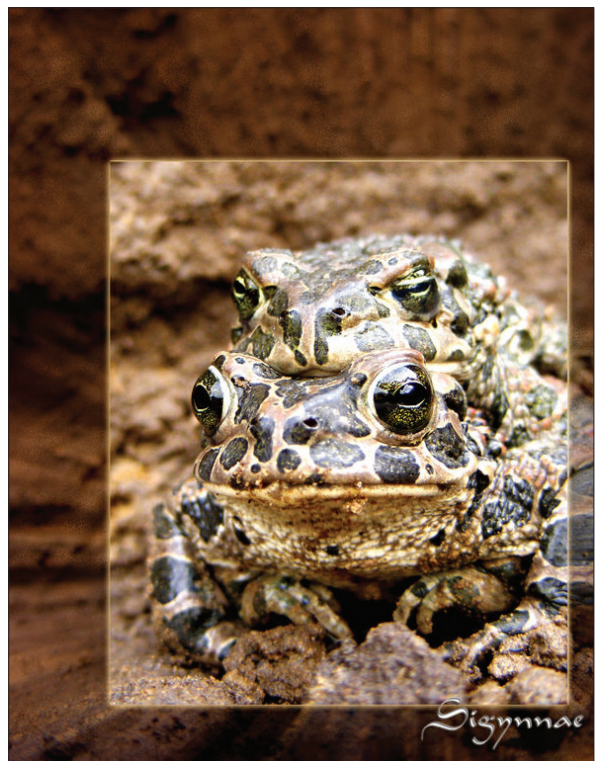
Megkérdezték tőle ekkor
Mitévők legyenek akkor
Ha azt mondják az óriások
Hogy én békát vacsorázok
A bölcs ekkor így szólt vala
Szaladjatok szerte s szana

A vak béka így kiáltott
Egy óriást ottan látok
A néma béka így kiáltott
Szaladjatok merre láttok
Béna béka fogta magát
S gyorsan elhúzta a farát

Gyáva béka most megtorpant
S egy óriásnak rohant
Az óriás eldőlt ettől
Ünnepelték jövő keddtől
Az óriások berezettek
S az erdőbe dzsaveltek

A békák ekkor murit csaptak
Az óriások orra buktak
S megkövülten várják ottan
Hogy akárki rájuk bukjon
Itt a vége fuss el véle
S szaladj ki a békarejtre!

Jimmy Cartwright

Sigynnae

EGY ÚJABB KALANDOS UTAZÁS TÖRTÉNETE

Általában nem szeretek utazni. De ha egyszer elkezdem, akkor aztán igen! Nemrégiben ismét útnak indultam.

Átléptem a kerítést övező tüskés bozótost, majd vidáman elrugaskodtam. Szálltam, szálltam a kék búzamező felett. Körülöttem kis madárcák csicseregtek. De az idilli képnek hamarosan vége szakadt: a légvédelmi tűzérek ufónak néztek, és tüzet nyitottak rám egy nyolcvannyolccsal. A közelben robbanó lövedékek elvitték a tornacipőm orrát, ezért egy gyors fordulóval az erdő felé vettem az irányt. Ekkor már koromsötét volt.

Becsapódtam az erdőbe. Fenyőtűk fúródtak az oldalamba, de egy szuronnal kipiszkáltam őket. A messzeségből farkasüvöltés hangzott fel, mely szurreális módon keveredett a hajókürt hangjával. Elindultam észak felé, és csak egy petróleumlámpa adott némi fényt. De nem estem kétségbe. Hamarosan kiértem egy dűlőútra, ahol egy szélmalom és egy csárda épülete állt. A csárdából víg mulatozás hangjai szűrődtek ki, ezért nem is mentem be. Inkább a szántóföldön gyalogoltam tovább, melyet a monszonnal érkezett eső mocsárrá változtatott. Térdig süllyedtem a sárba. De nem adtam fel, nemhiába cseréltem le a szétlőtt tornacipőmet gumicsizmára! Egyedül a lövészár-

kok és a háromszoros szögesdrótakadály okozott némi gondot, de néhány tízméteres ugrással ezen is túljutottam. Persze közben szakadt a hó. Fejembe húztam régi jó usankámat, és felvettem a Tescoban vásárolt napszemüvegemet. Nem is volt semmi baj.

Hamarosan megszomjaztam. Ezért betértem az útmenti sörözőbe, és vettem egy üveg hideg sört. Ez jó volt. Vettem szalámis szendvicset is. Ez is jó volt. Megkértem a csapost, hogy hívjon taxit. De ő nem hívott.

Nem maradt más választásom, felültem a biciklimre. Rövidesen rátaláltam a Tiszára. Itt tekertem tovább. Áthajtottam a Kurca-zsilipen. Fáradt is voltam, meg a hó is esett, így hát szerettem volna minél hamarabb hazaérni. Ezért ledobtam a biciklit a nádasba, és ismét felemelkedtem a levegőbe. A tűzérek most aludtak, vagy lehet, hogy a meccset nézték a tévében, így mindenféle atrocitás nélkül megúsztam az utat. A házunk felett leborítottam, és egy elegáns mozdulattal pont a kapu előtt értem földet.

Végre hazaértem!

Kapitány

KIKUGI KONTINENST VÁLT

2003-ban történt, mikor Kikugi Magaszaki Magyarországra indult. Kikugi hazájában, Japánban egy közepesen tehetséges szumó-birkózó volt. Akadtak sikerei, de igazán komoly versenyt nem tudott nyerni. Ambíciója és kalandvágya Magyarországra csábította. Nem sokat tudott erről az országról, de a hunokat ismerte, és tisztelte. A japán külügyi attasé segítségével hamarosan megkapta a magyar állampolgárságot. Hamarosan Kikugit csalódások kezdtek érni. Rájött, hogy itt a szumót csak a tévéből ismerik, akkor is inkább neveltség tárgya. Magyarországon az emberek vagy kövérek, vagy birkóznak, de a kettő kombinációjával nem találkozott. Ekkor megalapította a saját iskoláját, maga pedig nemzetközi versenyekre kezdett járni. Szerencsére hazánkban bőségesen talált kalóriadús ételeket. Általában versenyekre töltött káposztával és mogyorókrémmel készült. Nemzetközi sikert azonban továbbra sem tudott felmutatni. A fordulatot egy véletlenül kihallgatott beszélgetés hozta meg. Egy nagypapa állt a buszmegállóban az unokájával.

- Na, indulj el az iskolába, kislfiám.
- Indulok, a fene aki megette.
- Nem szereted az iskolát? Akkor kend be a 4 sarkát szalonnával, és elhúzzák a kutyák!

Ez a beszélgetés mély nyomott hagyott benne.

Már tudta, mit kell tennie!

Másnap leutazott Paksra, az atomeróműhöz. Körbejárta, és bekente a négy sarkát szalonnával. És várt. Az történt, amire számított. Hamarosan egy ebfalka húzta el az erőművet. Kikugi ekkor kiakasztotta állkapcsát, és egyben lenyelte. Majd a magfúzió erőt ad a versenyekre! - gondolta.

Az atomerómű eltűnése nyugtalanságot okozott az országban. Még a miniszterelnök is beszédet intézett a néphez:

„Kedves barátaim! Az erőmű eltűnésének nem örülök. Egy csomó áram most nincs. Mindent megteszek személy szerint jómagam, hogy pozitív fordulat álljon be. Szerintem azt gondolom, ami a véleményem, különben is megígérte a Népszabadság, hogy nem írja meg az incidenst.“

Kikugi teljesítménye ezután sem javult. Nem tudta irányítani a maghasadást. Más kell ide! - kiáltotta, és beleugrott a Dunába Bósnél (Gabcikovo), kiakasztotta állkapcsát, és benyelte a vízierőművet. Ezután ha versenyre indult, csak beugrott a folyóba, kiakasztotta állkapcsát, és a bezúduló víz meghajtotta a turbinákat, ami elegendő energiát adott. Kikugi minden találkozót fölényesen megnyert, mindenki boldog volt, csak a szlovákok szomorkodtak picit....

Mesterem

Álló idő (novella Löbinek)

Brósz felháborította a téglák viselkedése. Most jöttek ki a téglagyárból, és már utasítani akarták Brószot, hogy rohangáljon uborkáért (a varjú ott volt). Brósz erre elment a téglagyárhoz, és felírta a falára: A MÉRLEG EGYIK SERPENYŐJE. A téglák nem háborították többet (a varjú még ott volt). Persze ehhez hasonló esetek máskor is megtörténtek Brósszal. Egyszer például egy denevér ütö-

gette az asztalt, miközben Brósz reggelizett (a varjú még mindig ott volt). Brósz lement deszkafűrészelő-edzésre, s eszébe jutott, hogy a szalvétatartót el kell vinni pszichológushoz, mert V betűnek képzei magát. Úgy látszik, az út szélén heverő döglött varjú számára megállt az idő.

Mesterem

II. hejdn	5. sor
Film 2.	nybcas ho kedje

Síelők

Öt évvel ezelőtti balatoni kövek,
Autópálya szélén térdelő tehenek,
Kapucnis gyöngyhalászok a tengerbe merülnek,
Síelők, egy pingvin nem csinál telet.

A Bretagne-félsziget meredek ormai alatt
Otthont találnak kóbor csikóhalak,
A póniló legelészik, és egy jó nagyot nevet,
Síelők, egy pingvin nem csinál telet.

Kicsúsznak kezemből a sikamlós delfinek,
Egy horpadt páncélú vitéz sietve elbiceg,
A nézőtéren körbevesznek üvöltő dervisek,
Síelők, egy pingvin nem csinál telet.

Az oktatási központ listája megremeg,
A nyitott kozmosz jelzéseit füleddel érzed,
Kérdésedre azonnal érkezik a felelet,
Síelők, egy pingvin nem csinál telet.

Mesterem

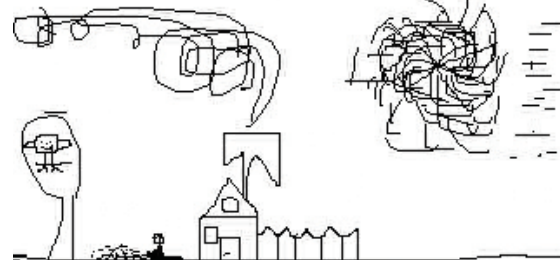
Útburkoló

Először szétszórja a homokot,
Utána ráönti a kavicsot,
A bitumen csak ezután jöhet,
Végül pedig az úthenger.

A göröngyös, hepehupás főútból
Órák alatt műutat varázsol,
Indíthatod már a járművedet,
Nem rázza szét a beledet.

Ha a nagy mű elkészül,
Elégedetten a földre ül,
Majd továbbindul gyorsan,
Van dolga az útburkolónak.

Mesterem

Balatnai és Türiki Hádortezőgömb - 1538-ban

Ha kezdődik az ostrom, bezárom a kamrát,
A sok éhenkórász megenné a lekvárt.
Ha érkezik az ellenség, elásom a mézet,
Nem fogják megtalálni, hiába is néznek.

Mesterem

K.G.S.T. - Neoprimitív zenekar Szentesen

Többször foglalkoztunk már az újság hasábjain a '90-es évekkel, hiszen az meghatározó évtized volt életünk alakulása során. A neoprimitivizmus kapcsán is elő kell vegyünk, hiszen volt itt Szentesen egy zenekar (illetve kettő, ám erről majd a megfelelő helyen), amelynek stílusa jó részt a neoprimitivizmusból táplálkozott.

A zenekar 1998. január 31-én alakult az akkori Neoprimitív klub néhány tagjából, akkor még K.S.T. néven. Ezt a rövidítést ugyebár többféleképpen lehet értelmezni, de mi Douglas Adams Galaxis útikalauzájának harmadik részéből merítettünk, mégpedig: Katasztrófa Sújtotta Terület. Később úgy döntöttünk, hogy ez plágium lenne, tehát egy kissé megváltoztattuk ezt a betűszót, miáltal más értelmezést kapott. A K.G.S.T. jelentése utal ugyan a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsára, ám nekünk mégis sokkal jobban tetszett az alkalmazott KatasztrófaGránát Sújtotta Terület (avagy Katasztrófa és Gránát Sújtotta Terület)

Az első néhány próbának nevezett összejevitelen még feldolgozásokat igyekeztünk eljátszani. Így került terítékre a Részeg tengerész, a Boci, boci, tarka, a Pumukli és a KFT: Elizabeth című száma is, természetesen saját elgondolás és hangszerelés szerint. Nem sokkal ezután, úgy tavasz környékén már a Vaszlavik-feldolgozásokig jutottunk, valamint saját költésű neoprimitív verseinket zenésítettük meg, például a Békaélet békaréten című költeményt.

Több tagváltás és viszontagság után '98 nyarán sikerült egy olyan bandát összehozni, akik többé-kevésbé már tudtak is zenélni. Itt kell megemlítenünk egy korábbi Szentes és környéki zenekart, hiszen a gitáros (Robi), a basszusgitáros (Kismisku), és a szövegíró (Mesterem) onnan „származtak”. Ez a zenekar pedig a Z and V, vagyis a Zaporozsziók és Verhovinátorok volt. Ettől a formációtól a környéken a „Van nekünk egy szép, zöld Zaporozsecünk” című, Mesterem által költött örökbecsű dal maradt meg leginkább a nosztalgiára vágyó utókornak.

'98 nyara és ősze aktív próbákkal és a számok megkomponálásával telt a K.G.S.T. számára, illetve alig két hónappal a „profi” zenészek belépése után már rádióinterjúra és ugyanaznap este fellépésre is hivatalosak voltunk. A rádióriport a Rádió Szentes-nél volt, amelynek során bemutatkoztunk, elmondtuk, kik vagyunk, honnan jöttünk, mit csináltunk régebben, és mit is csinálunk most, valamint Mesterem előadta a Sielők című versét, mely akkor már meg volt zenésítve. Sajnos (szerencsére :)) akkor nem tudtunk zenét leadni, de azóta sincs tulajdonképpen rögzített hanganyag, csak egy videó, amit Tamáskovits Gyula készített, és ami valami fergetegesen jó lett.

Az ezt követő, aznap esti első fellépésünk - akárcsak a másik kettő - a Szentesi Művelődési és Ifjúsági Házban volt, mint kiegészítő rendezvény.

Az első K.G.S.T. koncert!

Augusztus első hetében kaptuk a hírt, miszerint huszadikán, vagy akörül fellépünk. Ez azonban több okból sem jöhetett volna össze, hiszen egy páran ekkor mentek nyaralni, meg egyébként is sörfesztivál volt. Aztán másfél héttel később jött az üzenet, hogy 29-én, szombaton az IH-ban esünk át a procedúrán.

A megbeszélte időpontra megérkeztünk a helyszínre és kezdtünk bepakolni, majd amikor a keverőerősítő és a hangfalak is üzemkészek voltak, elkezdtünk próbálni. Pontosabban elkezdtek, mert egy egészen apró dologról elfelejtkeztünk. A szintizhez nem volt megfelelő kábel... Ezért felkerestünk Elmerikkel, és egy fél óra múlva már én is csatlakozhattam a nyilvános próbához. Közben Mesterem megdíjazolta(!) a táblát mindenféle feliratokkal, és elhelyezte a kellékeket: Sokol rádió, káposzta, kézi fúró (amerikáner), autópumpa, plüssállat (szórállat), kikészített szörme és egy balta.

Fél tíz körül, amikor már volt bent néhány ember, elkezdtük a megbeszélte műsort, és attól kezdve nem volt megállás... egészen éjjelig. Tulajdonképpen amilyen lassan indult be, annál jobb buli kerekedett belőle. A közönség részéről az első reakció jórészt (ki)nevetés volt, ami nem is csoda, hiszen Mesterem megzenésített verseit adtuk elő. Meg aztán maga Mesterem se nézett ki épelméjű embernek a fehér ápolóköpenyében, fején csáppokkal. Ám a közönség becsületére legyen mondván, valahogyan mégis megtetszett nekik a marhaskodásunk. A csúcs talán az volt, amikor a Sámánzene után Robi bedobta a közönségbe a propagandaanyagot (dalszövegek, Mesterem novellák), melyet a közönség még tovább dobált, és tépkedett. Közben a kellékek sem úsztak meg, hiszen a Mesterem által hozott, kikészített állatszört jelmezként használták, a nagy plüssállatot is megkaparintották, és a pumpát is fújni kezdték. Persze nekünk is volt néhány jelmezünk (két rohamsisak meg egy gázálarc), és valahogy ezek is eljutottak a közönséghez. Mi pedig örültünk, mert jól érezték magukat, és miután kétszer eljátszottuk a repertoárt, elkezdtek számokat kérni, így az Iszapvámírt és az Útburkolót többször is eljátszottuk. Ekkor már a káposzta is terítékre került, és egyre több helyen volt felfedezhető a teremben (szétválással szaporodott). A baltát nem adtuk ki a kezünk közül, bár kajak nagyon szívesen odaadta volna nekik, de én nagyon szépen megkönyörögtem, hogy inkább legyen szíves ne tegye, mert itt akkor vér fog folyni. No nem mint ha szánt szándékkal tették volna, hiszen azért látszott, hogy vigyáznak egymásra, de abban az örült kalamolásban, fetregésben még véletlenül is előfordulhatott volna bármi, akkor pedig (meg hát egyébként is) miénk a felelősség. Majd elérkezett az éjjel, és megköszöntük a közönségnek, hogy eljöttek a premierre, és a világ körüli turnénk első állomására...

Takarítás, kárfelmérés...

Mit ne mondjak, volt mit eltakarítani. Papír és káposztadarabok mindenütt, amiből egy komplott kukányit sikerült megtölteni, meg néhány szivacsdarab! Azért úgy negyedóra alatt sikerült Elmerikkel együtt mindezt összekotorni. Közben tartottunk egy kis kárfelmérést:

1 db dobverő amelyet Kapitány tört el beütés(!) közben.

1 db kikészített szörme, aminek leszakadt az egyik lába, és el is tűnt (mármost a leszakadt láb).

1 db plüssállat (szórállat) ami agyműtéten esett át. (Később megreparáltuk.)

1 db pumpa, ami „kissé” szétjött. (Szintén javítottuk.)

1 db káposzta cafatokban. Nyugodjon békében...

1 db óra darabokban, javíthatatlan. Tulaja kérdés.

Az első koncerten felléptek: Éva – ének, Mesterem – ének, Robi – gitár, Marci – basszusgitár, Kapitány – dob, Jimmy – szintetizátor.

A K.G.S.T. második koncertje

Egy hónappal az első után megtörtént a második K.G.S.T. koncert! Saját szervezésünknek - Nagypál „Gitár” Róbert - köszönhetően felléphetünk a HMG (Horváth Mihály Gimnázium) buliján.

Az előzőhöz képest jobbak voltak a felkészülési lehetőségeink, hiszen az akkori egy héthez képest már két és fél héttel előtte tudtuk, hogy lesz buli, s az ez alatti időszakban ismét kicsit jobban összejártunk gyakorolni. Sajnos azonban Évi és Marci nem tudtak jönni, mivel ők még diákok voltak, és mindenféle bonyolult tananyagokat próbáltak a fejükben tartani, illetve egy-egy oktatási intézmény fedőnevű helyen számot adni minderről. Azonban Mesterem, Robi, Kapitány és én szorgalmasan gyakoroltunk.

Sajnos most nem DJ Gash csinálta a bulit, ezért nem is tudott nekünk segíteni a szervezésben, de Robi ténykedése során, nagyszerű szervezőkészségéről adott tanúbizonyságot, és elintézte a tanárnőnél - aki a buli kiötlője volt -, hogy felléphessünk. A tanárnő nemcsak partnernek bizonyult ebben, de ráadásul örült is, mivel fiatalabb korában ő is énekelt két amatőr zenekarban. A dolog technikai hátterét én szerveztem meg, hiszen az én közbenjárásomra segített nekünk Piteqsz, aki a szükséges motyó egy részét adta.

A két hét alatt négy új számot alkottunk, hogy egy kicsit színesítsük a repertoárt. Igazából félalkotás volt ez a dolog, mert a Z and V már játszott egyszer(!) ezeket, de itt mi jobban kidolgoztuk az ötleteket. Így készült el a „Periódusos-rendszer Háza”, a „Magyar tánc”, a „Ha majd...” és a „Sielők”.

Sajnos a koncert napján tudtuk meg, hogy Évi nagyon beteg, alig van hangja, így nem tud fellépni velünk. Ennek következtében Mesteremre hárult az éneklés összes feladata.

A kellékek és díszítés...

Ismét feliratoztuk a táblát, immáron színes krétákkal! A tábla felső részén, középen ismét a K.G.S.T. felirat pompázott, körülötte pedig a számainkból ismert növények, állatok, emberek voltak láthatók a számok címeivel kiegészítve. Ismét egy kék lámpa világította meg eme remekművet. A fénytechnikát két függőlegesen lógó neonlámpa szolgálta a terem két szélén. A táblán helyezkedett még el a műanyag Kalasnyikov kattogós játékgéppisztoly, melyet Kapitány hozott. Természetesen itt voltak az elmaradhatatlan rohamsisakok is, melyek papírszarvakkal lettek fel tuningolva, viking mintára, valamint a gázalarc is megtalálható volt. Marci szolgáltatott egy tűzoltócsövet, mely össze-vissza kígyózott a lábunk között. Mesterem ismét elhozta a Szórállatot. Külön a Sámánzenéhez készült egy sámánmaszk, mely egy zsákból, beleszúrt tollakból és cérnával ráaggatott fadarabokból állt, valamint tartozott hozzá egy sámánbot, mely egy csigavonalban faragott bútordarab volt. Ezt Mesterem viselte. Ezenkívül két szörme is volt még, mely szintén a Sámánzene kellékanyaga volt, és melyből az egyiket én viseltem, egy csörgődobbal a kezemben, a másikat a közönség osztotta meg maga között.

Máshogyan szerveztük meg, mint az elsőt, mivel most Mesterem csak énekelt, és nem „prózált”, de azért kitöltötte azokat a részeket, amikor Robi effektet váltott, a „Ha csend van, akkor Robi effektet vált!” bekiabálással, vagy éppen a „Benne vagyok, én is benne, benne vagyok a Cégkódexbe!” mondat kurjongatásával.

Tíz óra körül igen szép tömeg gyűlt össze a kis teremben, úgy ötvenen lehettek, és tomboltak, ahogy kell. A műsor végén elkezdtek játszani Sámánzene című számunkat, amire mindenki megfelelően begerjedt.

A kb. negyedórás szám után ismét elindult a számkérés, és eljátszottuk még néhányszor az Útburkolót, a Dudvarakást, az Iszapvámprít, és még egy pár, pergősebb számunkat. A Gügyü, gügyü Döncike után a közönség szavazatokat tehetett, mit is csinálna Döncikével a nyáron, melyre a legjobb válasz a következő volt: „Én egyszerűen csak fejbe lőném a nyáron.”

A koncert utolsó harmadának felénél ismét egy Sámánzene vette kezdetét, mely után egy hörgőverseny következett. Ezután levezetőnek eljátszottuk a lassabb számainkat, a Periódusos Rendszer Házát és a Ha majd...-ot. Így ért hát véget a zenélés.

Károk

Még alig voltak a teremben, mi is csak egy negyedórája próbálhattunk, mikor Elmerik odajött hozzám, és bejelentette: „Betörték az egyik üveget.”

Ám ez természetesen, egy jó K.G.S.T. koncerthez híven csak a kezdet volt. A további legsúlyosabb károkat Mesterem szórállata szenvedte el, amit gyakorlatilag teljesen szétcincáltak (néhol bokáig lehetett járni a szivacsban). Ismét meg-sínylette a dolgot az egyik szörme is, szintén egy lábdarabot találtunk belőle a szivacsok között. Bozó rabbi kissé megnyüstölte az elektromossá

alakított közel negyven éves citeráját, és így néhány húr elszakadt, ráadásul a legvastagabb is megnyúlt egy kicsit (nagyon). Más egyéb említésre méltó dolog nem történt.

Egybehangzó vélemények szerint jobb koncert volt, mint az első, a közönség egy része már ismerte a számainkat, és megcsinálták a hangulatot azoknak, akik először tévedtek be hozzánk.

Stáblista: Török Sándor (Mesterem) – ének, Nagypál „Gitár” Róbert – gitár, Misku Márton (Kismisku) – basszusgitár, Török Viktor (Kapitány) – dobok, Bognár Zsolt (Jimmy) – szintetizátor, Bozó Balázs (Bozó rabbi) – citera, Török Imre (Elmerik) – technikus

Ezután volt még egy fellépésünk a fent említett helyszínen, de azután gyakorlatilag eltiltottak bennünket a helyszíntől, pedig itt különösebb bajt már nem is csináltunk, viszont a hangulat kifejezetten jó volt. Még házi készítésű lézervetítőnk is volt, amihez a füstöt a dohányosok szolgáltatták. Majd jött a karácsony, meg az újév, s mi szépen lassan elmaradoztunk a próbákról egyéb teendőink miatt. Néhány fénykép is készült az utolsó fellépésről, mint utóbb kiderült, amit valamikor később sikerült is megszerezni, ám ennyi év távlatából már nem tudom, melyik fiókom mélyén lehetnek. Sajnos már nem is tűnik valószínűnek, hogy ismét összeállunk, de sebaj, volt egy ilyen zenekar is, amit nagyon szerettünk csinálni, és mindannyian szívesen emlékszünk vissza arra az időszakra.

A K.G.S.T. számai voltak: Ki vagyok?; Iszapvampir; Az útburkoló; Dudvarakás; Különböző vegyszerek; Sielők; Ha majd...; Kenőmájas Blues; Gügyü, gügyü Döncike; Szovjet népi és buzdító dalok; A Periódusos rendszer háza; Magyar tánc; Operációkutatás Blues; Sámánzene

Ezek jó része megtalálható a Lidércfény Online Kulturális Magazinon is, a Neoprimitivizmus kategória alatt, Mesterem rovatában.

Az alábbiak azonban némi magyarázatra szorulnak.

A Periódusos rendszer háza: a szám szövege magának a periódusos rendszer elemeinek a felsorolása volt, zenéje pedig a Felkelő nap házának kissé átdolgozott változata.

Magyar tánc: ez egy teljesen megegyező című magyar népdal szövegére és zenéjére épülő szám volt, természetesen a K.G.S.T. stílusában.

Operációkutatás Blues: a szám szövege egy, a számmal teljesen megegyező könyv lapjai közül került ki, ahol az éppen kinyílt. Zenéjének - mint a címből is kiderül - blues alapja van, de hossza az éppen aktuális fejezettől függ.

Sámánzene: a szám szövege teljesen improvizatív jellegű volt, akárcsak a hossza és a zenéje, bár az alapokat lefektettük. A „szövegbe” belefért a különböző hümmögés, mormogás, hörgés, kántálás, jajgatás, sikoltozás, visítozás, miegyéb.

Jimmy Cartwright

Hangyaharag

Hajnal hasad, harmat fakad
Lassan tart magasra a nap
Aranyarca havat apaszt
Parazsa majd tavaszt fakaszt

Almafa alatt vad hasal
Nagy agyarral, csappant hassal
Karma vastag, jaj, hatalmas
Azzal kapargat a farkas

Arra tart a balga hangya
Almamagra van parancsa
- Farkas, maga nagyban zavar!
Magasra dagad az avar!

- Hallgass, hangya! A mag marad!
Avagy talpam csapja nyakad?
- Nana, maga aljas alak!
Saras agya alja salak!

Vad szavakkal kaptak hajba
Majd hazaszaladt a hangya
- Baj van! - harsan hangja, s hallja
Hangyafarm apraja-nagyja

Hangyaharag magasba csap
Talpra pattan a hangyahad
Hat hangya a raj alapja
A szakaszt a hat raj adja

Ajjaj, farkas, nagy a banda!
Az csak kacag: - Hanta-banda!
Az a baja: hajthatatlan
Hangya csatadala harsan

Hangyahad farkasra szakad
Haraphatja, marja. Szabad!
Az agyar hasztalan csattan
Hangy-alakra alkalmatlan

A vad csata abbamaradt
Farkas arca nagyra dagadt
Hangyasavval marva hasa
Szalad haza a havasba

Fa alatt maradt az alma
Nagy a hangyahad hatalma
halhatatlan, sarca gazdag,
s maggal rakva hazaballag

Tim Shaw

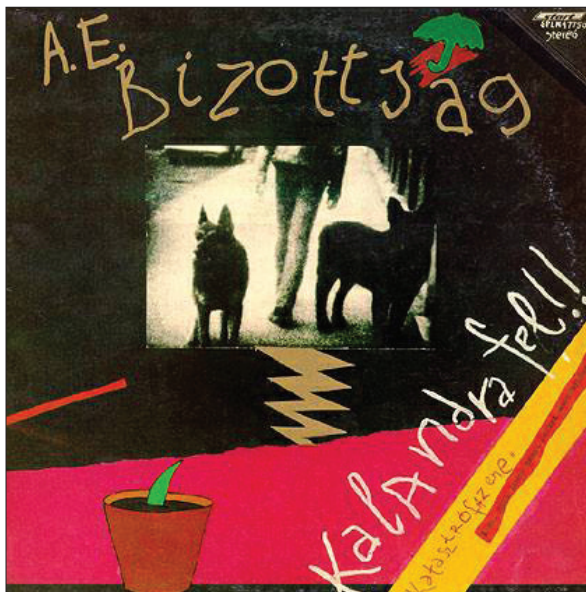

AZ A.E. Bizottság, vagy:

Nem kell a púder
nem kell a vaker
nem kell a fanki
nem kell a punk
csak egy: az undorgrund
(efZámbó István dalszövege)

Már a formáció neve is a kor egy sajátos lenyomata. A csapat állítólag először csak szimplán Bizottság néven futott. A Központi Bizottság, melyre erről akkoriban oly sokan asszociáltak, az MSZMP döntéshozó szerve volt. Azért az, hogy valakik az abszolút underground és nem kevésbé hibbant zenekarukat egy kommunista hatalmi szervhez hasonló módon hívják, legalábbis némi pimaszságot sejtet. Manapság ez nem lenne nagy kunszt, lévén egy döglött oroszlánt nyugodtan lehet rugdosni. De akkoriban, a 70-es évek végén, 80-asok elején, nem volt piskóta! A bakelit előtt „fentről” jött egy „kérés”, és finomítottak a néven. Így lettek Albert Einstein-A.E. Bizottság. A történetnek azt a részét, hogy ők középponti bizottmány lettek volna először efZámbó cáfolta. Végül is mindegy, ez egy legenda. A Bizottság mnyúzikja, az „önszórakoztató katasztrófa zene” egy olyan képesség elsajátítását tette számomra lehetővé, melyben azért addig nem nagyon jeleskedtem. Ez pedig az a látószög, melyben a tőlem teljesen idegen szellemiség jegyében született alkotásokban is meglássam a MŰ-VÉSZ-i teljesítményt. A 80-as évek első felében az együttes első lemeze: a Kalandra fel!, a legjobb időben érkezett, amikor nyiladozó, extremitásra való fogékonyságot ösztönözte. Ám ezt nem valami óvatos, részre nyitásnak kell elképzelni. Nem, itt kérem berúgták az ajtót! Azt nem tudom felmérni, hogy ez a megszerzett képesség mennyit kopott a civilizált lét természetellenes frusztrációi közepette. Ami azonban bizonyos, hogy a Bizottság őskép, kiindulópont, egy mentálhigiénés sokk, épp úgy, mint a Napalm Death Scum c. lemeze. Ezek megváltoztattak bennem dolgokat, örökre.

A „Katasztrófa lemez”-zel, (a saját definíciójuk!) az első találkozásom a műsoros kazetta változat volt, barátom és akkori alkotótársam: Sípos Sanyi mutatta meg. Már elsőre lenyűgöztek az olyan számok, mint a „konyhagyéplő” vagy a „mindez én vagyok”, és különösen a „nem bírom a gyűrődést” ritmusa és histériája, pedig előképe lehetett a jövőndő grindcore rajongó tempóimádó fanatizmusának. Ahogy már leírtam, súlyos, maradandó mentálhigiénés sokkéményben volt részem, röhhögtem és szörnyülködtem. A „Kalandra fel!” nekem olyanformán hatott, mint egy szuperhőverobbanás. Amikor egy ilyen nóva felrobban, a kozmikus környezetét radioaktív izotópokkal, szénnel, fémekkel és más, a csillagokban a magfúzió során keletkező égéstermékkel szennyezi. Egyes teóriák szerint ez a szennyeződés teszi lehetővé az élet megjelenését. Az undreground-metal szubkultúrájának valószínűleg bennem a Bizottság „trágyázott” meg. Igényem támadt erre a produkcióra. Ezért aztán nem sokkal később, midőn a zsebpénzemből valahogy sikerült kipréselnem a megfelelő összeget (150 Ft), felkerekedtem, hogy megvásároljam én is a kazettát. A der garandiőze aktusra a szentesi buszmegálló újságos pavilonjánál került sor. Néhány nappal korábban ott láttam meg a műsorost, azonnali transzmutációba esve. Ahogy felfelé baktattam a város központjába, azon gyűrődtem, mi lesz, ha valaki megelőzött. Szerencsére nem így történt. Így aztán az akkori szomszédaim is mélyrehatóan tanulmányozhatták az avangárd zenn-e eme gyöngyszemének kulturális mélységeit. Az olyan szövegek, mint: „szépségem szépségének a titka: a metafizikus, csodabogar kozmetikus... ó anyám!” vagy: „a zen buddhista televízió férfi bemondónője vagyok, magasságom 171 centi uszkve, mélységem: putty putty putty putty”, aztán: „mindenkinek annyi baja van, mindenkinek annyi baja van, az annyi bajnak annyi baja van, hogy annyi baj legyen!” bevonultak a szállóigém közé. Képes voltam szinte bármikor, bármilyen értelmetlen kontextusban idézni ezeket és a többi, hűen követve a Bizottság szellemiségét. A „Kalandra fel!”, egy 1982-es koncert felvétele. Míg a „Jégkrémbalett” 1984-ben került rögzítésre. A két albumot 1995-ben újra kiadták CD-n. Természetesen ekkor is megvettem mindkettőt. A „Jégkrémbalett”-et, ha jól emlékszem, a könyvesboltban, míg a „Kalandra fel!”-t Arató Matyitól, egy karácsonyi vásáron.

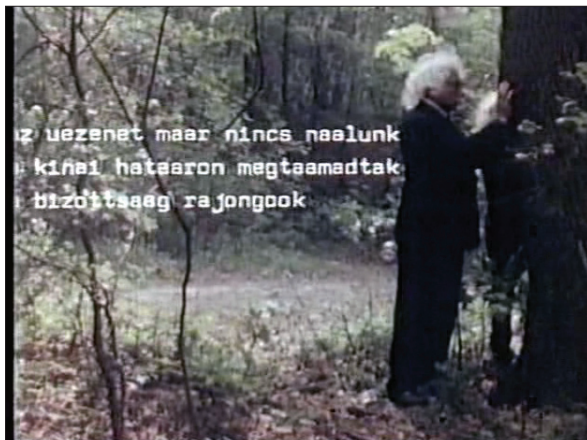
A „Jégkrémbalett” nem csupán egy csudakoncert, hanem egy filmzene is. Ezt a kazettát már én mutattam meg Sándornak, akit emlékeim szerint legalább úgy sokkolt, mint engem az első lemez.

Első meghallgatásra egyértelműen meredekebbnek tűnt a „Jégkrémbalett“, mint a „Kalandra fel!“. Ezt már akkor is pozitív irányú fejlődésnek értékeltem. A kedvencem toronymagasan a „milarepaverzió“ lett. Kukta „Kokó“ Erzsébet falskálázása traumatikusan érintette Sipi barátomat is. Hogy ebből is idézzek egy örökkévaló strófát: „*valamint ideálembriókreáció, különbség nélkül rezdül, mint mély egyveleg, fantáziapanaszlakat, fantáziapanaszlakat*“, és a másik: „*vagy a szokvány matt, vagy a van miatt, vagy a szokvány matt, vagy a van miatt*“ Ezt már nem követte Sándor, én viszont igen, mégpedig annyira, hogy még bakeliten is megvettem! Ez a fekete korong a mai napig megvan, bár már karcos és ugrik rajta a tű. Annak ellenére őrizgetem, hogy már nincs is lemezjátszóm. És mivel ez az album egy filmzene, ejtsünk billentyűt a filmről is. Ezt ha jól emlékszem, a tv-ben láttam először, a szentesi mozi nem játszotta, mitőbb, 90-ig egyetlen mozi sem! Két, nem kereskedelmi csatorna, összesen talán kétszer adta. Ez azonban elég volt, sikerült VHS-re rögzíteni. A 90-es évek elmúltával, az új évezred új technológiája, az asztali DVD-felvevő megjelenése után került sor a digitalizálásra. Műsorosan, noha nagy igényem lenne rá, nem tudtam előkeríteni. Úgy értesültem, még Arató Matyi is panaszkodott, hogy beszerezhetetlen. A film műfaját tekintve egy kb. 50 perces klip, ahol semmi

vel ezt a filmet nem lehet elmesélni, így ez Zambó közlésére hagyatkoznék, aki szerint a film bár azt a benyomást keltheti, valójában nincs mondani-
valója, csak tartalma. Egy 80-as évek béli művész életézés dokumentuma csupán.....

A második bizottság album zenitjére akkor tájt ért nálam, midőn a város határában egy csapat elkényeztetett szarvasmarhára vigyáztam. A „Jégkrémbalett“ hatására kezdtem el én is értelmetlen műszavak gyártásával kísérletezni, lehetőleg értelmesekből. A „milarepaverzió“ mellett a címadó dalt, a „preparababkabaré“-t, és a „fekete krém“-et zümmögtem közben. Amikor ezeket a korai próbálkozásaimat megmutattam egy testvérpárnak, akiket váltottam ott a mezőn, nem értették. Két leányról van szó, akikben sanda gyanúm szerint ezekkel a „happeningjeimmel“ sikerült a felém megnyilvánuló vonzalmat nullára redukálnom. Persze ez csak utólagos elmélet, de azt hiszem, van alapja. Most jut eszembe egy másik rövid idézet, melyet fontosnak érek. Íme: „*lehet-e gondolni arra, amire nem lehet gondolni soha?*“ Bevallom, hogy én bizony ezt kipróbáltam! Hosszsan erőlködtem, de aztán végül abbahagytam, mert furán kezdtem magam érezni!... Sok évvel később a Bizottság ismét előkerült a talonból. Ugyanis a Média-6 rádióban vezettem heti egy alkalommal egy műsort, az éjszakai sávban, amikor csak az álmatlanok és fanatikusok vannak fönn. A produkció címe: AUZM: Alternatív, Underground Zenei Magazin volt. Hogy mennyire volt jó, avagy rossz, azt nem tudom eldönteni. Bár talán támpontul szolgálhat, hogy a megszűnése után még évekig kérdezték tőlem tizen-húszon évesek, hogy mikor lesz újra? Na ebben a kései karistolásban szólt Bizottság is. Vagy egyvelegben, vagy haslövészerrű, hatás-ellehatás akcióként. Nem vagyok benne bizonyos, hogy rajtam kívül bárki is adta rádióban a Bizottságot a kései 90-es, korai 2000-es években. Azért remélem mégis, hogy igen. Ebben az időszakban esett meg az eset, amit most közreadok. Egy ismerősöm nagymamájánál segédkeztem, abszolút segédként. Az alafalazáshoz hordtam a téglát a kőművesmesternek. Beszédbe elegyedtünk, többek közt a zenéről. Kiderült, hogy ismeri és birtokolja a Bizottság első lemezét. Sőt, noha meglehetősen konzervatív beat-rock ízlése volt, még szerette is! Igaz viszonylag ritkán, évente egyszer-kétszer hallgatta meg, a családja ellenállása ellenére. Azzal viszont sikerült meglepnem, hogy: „*van mááásik*“ is. Fellelkesülve elkérte kölcsön a bakelitét. Amikor később visszaadta, furcsa volt az arca. Az volt a véleménye, hogy lehet, ő már öreg az ilyesmihez, de nem tudott vele megbarátkozni. Nem kárhoztattam ér-

sem függ össze. Történet talán annyi van, hogy valami fekete levelet hajkurásznak valakik, ismeretlen okból, de ez sem biztos. Ehhez a happeninghez beszervezték még Rodolfo mestert is. A forrásaimból nem tudtam kideríteni, hogy mivel vették rá, az akkoriban ikonnak számító, híres és népszerű bűvészt, hogy szerepeljen a filmben. Mi-

te. Állítólag éppen vendégség volt náluk, midőn kedve támadott beléje hallgatni. A vendégek egyhangúlag tiltakoztak a zenehallgatás folytatása ellen....

Hogy az együttes zenéjéről is ejtsünk pár karaktert, ne csak a hatásairól, úgy érzem, a zene egy egyveleg. Dzsesszes, rockos alapokba bevitt művészkedés, elvontkodás, de nem a megjátszott, hanem igazi, belülről jövő. Ők maguk „szabadidő, szalonzenekar” és ehhez hasolló meghatározásokkal éltek. Az bizonyos, hogy a Bizottság zenéjének megemésztéséhez, már ha erre egyáltalán befogadóképes a tisztelt hallgató, szabadidőre és türelemre van szükség. Amikor közbeszólt a technika ördöge, az is az előadás részévé lett. „Minden strófa után egy katasztrófa!” – mondogatták. A csapat tagjai saját bevallásuk szerint csak amatőr módon zenélnek, fontosabb volt számukra a képzőművészet. Ehhez képest jól húzzák a talpalávalót. A tagság azért fel tudott nőni a feladathoz, ennek számtalan jelére bukkan a türelmes hallgató. A zenekari tagok valamelyest értenek a választott hangszereikhez, a művészi önkifejezési formához, a közösbe ennek legjavát adják. A stílusjegyek külön-külön, mint Jazz, Session, Pop, Rock, nem különlegesek, kellemesek! Együtt, abban a szöveghörnyezetben, a Bizottságos feelinggel és életérzéssel, ahogy ezt a hallgatónak beadják – nagykanállal! – lesz robbanóelegy. Ettől megy fejjel a falnak a muksó! A nagy művészi elvontság közepette azért a zenekar tagjai érezhetően zenélnek is! Ezt az iparkodást, a nagy közös ügy, a Bizottság ügyének rendelik alá! Éppen úgy van ez, mint a már említett Napalm Death-nél, ahol a retentő hözöngést a zenészek precíz, színvonalas hangszeres játéka tette lehetővé. A produkció azoknak, akik értik az efféle rétegművészetet, különleges élvezetet ad, ám szükséges hozzá sajátos, tudatosan kialakított zenei hallás, látásmód. A Bizi-nél ezt érzem, és azt, hogy a tagok számára a projekt nyilvánvalóan művészi kaland. Talán nem véletlen, hogy az első lemez címe is „Kalandra fel!”. A cikk írásakor felkészülés végett egy riportműsort tekintettem meg a volt zenekari tagokkal, akik az előzményekről beszéltek. Ebben efZámbó elmesélte, ahogy a 60-as években művészkedtek. Egy szabadtéri kiállításon valami vita támadt az egyik néző, és a közelben lófráló közeg között. Ennek az eredménye rendőri intézkedés és letartóztatás lett. Ő is bekerült, közben házkutatást tartottak nála, és megtalálták a vendégkönyvet, meg a dadaista meg akármilyenista kiáltványát. Ebből a nyomozók összeesküvést vizionáltak. Hosszasan faggatták az izmusa (erre a szóra nagyon buktak a stréberék!) mibenlétéről. Végül,

hogy közöljön valami konkrétat, valami hasonlót mondott: az én izmusom egy zászló, amit olyan szél lobogtat, ami nem fúj... Amikor ehhez a részhez értem, megnyomtam a pause-t, és önfeledt nyihaházásba kezdtem. Élénken magam előtt láttam egy pillanatra, ahogy az ifjú efZámbó ezt elbeszéli az öt nyösztető vallatónak, aki ettől ropant tanulságos arckifejezést produkálhatott. Ezt láttam, és visítva röhögtem. Percekig nem tudtam folytatni a műsor nézését, jól el voltam. A buzgó felgöngyölítőknem nem lehetett egyszerű feladat a „fasiszták”, és „ellenforradalmárok” után átállni a művészekre. Azon se csodálkozom, hogy az ifjú művészt elmeorvosi vizsgálatnak vetették alá.....

A Bizottság az első nagy koncertjét, mely nem valami klubban zajlott, a budai, hajógyári szigeten adta, 1980-ban, augusztus 23-án. A „fekete bárányok” koncert furcsaságai voltak, a Beatrice előtt. A közönség türelmetlenül hallgatta a dadaista, stb. művészeket, várták a kedvencük. Állítása szerint a Bizottság élvezte a sikertelenséget, lubickoltak benne. Amikor lementek a színpadról, azt várták, hogy megverik őket. Ehelyett a következő fellépésük után érdeklődtek. Akiknek tetszett, azok már másnap megcsodálhatták a zenei performance-ukat a Vajda Lajos stúdió pincéjében, Szentendrén. Más források szerint sikerük volt, olyannyira, hogy üggyé váltak. 1981 márciusában még az akkori művelődési miniszter is emlegette őket... A két részes Bizottság dokumentumfilm sok érdekes infóval szolgált erről a jelenségről. Egyet már felhasználtam e cikkben, lásd fentebb a zászló, amit nem is fújó szél lobogtat. A másik következzen, ami mély benyomást tett rám. Wahorn András mesélte el az ORI vizsgájuk esetét. Ez kivonatolva így történt: a vizsga feltétele száz ismert sláger közül bármelyik eljátszása. Namost a Bizottság egyet sem tudott, csak sajátot. Ezt úgy oldották meg, hogy az akkori vezetés számára ismeretlen külföldi előadók és zenekarok számait írták a papírra. Fényes Szabolcs volt a vizsgáztató, rövid töprengés után rámutatott az egyikre, elkezdtek az egyik Bizottság-dalt, hablatya-englisül. – Leállás! Ez biztos az? Mire Wahorn: igen, mi Pomáizról jöttünk, és ott ezt szeretik! Még kétszer, vagy háromszor próbálkozott. A történetből nem derül ki volt-e a zenekarnak ORI vizsgája. Nem okozna meglepet, ha kiderülne, hogy igen!.....

Egy ismerősöm és barátom, aki nagy Bizottság-rajongó, örömmel értesült e cikk készültéről. Ez alkalommal sztorizott is, az emlékeiben tallózva.

Két ilyen élmény leközlésére adott engedélyt a 80-as évek közepéből. Amikor a „Kalandra fel!”-t hallgatta, szinte ugyanakkor az unokatestvére is. Így esett, hogy a rokonok Szentes város határában, a katonai lőtér dombjának tetején ücsörögve beszélgettek a lemezről. Az egyikük elkezdte valamelyik kedvenccét, a másik a sajátjával folytatta.

Igen jó hangulatba kerültek, s a végén együtt kiabálták bele a dombról a pusztába, hogy: „Mit látsz Lacó?”. A zenekarnak több olyan dalmúve is létezik, mely nincs rajta a lemezeken. Demó vagy amatőr koncertfelvétel formájában lehetett csak hallani. Az egyik ilyen számot egy beszélgetős műsorban hallotta, amikor a tagokkal folyt a diskurzus. A barátom kérte a rádió akkori kívánság-műsorában. Rafináltan járt el, ugyanis jártában-keltében, minden településen és városban, ahol megfordult, levelet adott fel, melyben kérte a dalt. Mindig más néven és megváltoztatott kézírással. Közben nagyon fülelt, és remélt. A kérését nem teljesítették. Bár az akció nem volt sikeres, kedves emléke maradt. Amikor a Bizottság hatásáról ejtettünk szót, azt mondta, szerencsések vagyunk, mert akkor, ott annyi minden történt, abban a korban, ami életre elég. Ráadásul a 14-18-as évek közötti impulzusok és hatások meghatározóak, egy életre. Ezzel mélységesen egyetértettem.

Azt is fontosnak érzem megjegyezni, hogy a Bizottság zenéjét, de főleg a szövegeit nem ajánlott – szerintem! – olyan egyéneknek hallgatni, akik a szavak értelmével, tárgyakkal és fogalmakkal mibenlétével nincsenek teljesen tisztában. Ha valaki megpróbál a Bizottság szövegkörnyezetéből művelődni, felkészültség nélkül, annak esetleg súlyos pszichológiai következményei lehetnek. Bár én talán már nem voltam teljesen védtelen az első találkozásakor, még bennem is fura berögzüléseket okozott a zenekar. De persze ez nem kevés előnyről is járt. Az egyik ilyen az volt, hogy kiköszörültek egy alkati gyengeségemet, a groteszkre való gyenge fogékonyságom. A másik: befogadóképessé váltam az abszurd szójátékokra. A neoprimitivizmusra is, mint fontos mondanivalót hordozó alkotási formára valószínűleg ők hangoltak rá. Kinyitottak egy átjárót, amin át utat talált hozzám a HC-Grind-Death-Black metal vonulat is később. Emellett azonban a legnagyobb durvulás közepette is érzékeny maradtam a tömény elvontságra, és hülyeségre.....

Diszkográfia:

Kalandra fel! 1983

Jégrémbalet 1984

Tagok:

Bán Mária - dob

Bernáth(y) Sándor - gitár

Kecskés Kriszta - ének

Kukta Erzsébet (Kokó) - ének

feLugossy László - ének

Szulovszky István - gitár

efZámbó István - billentyűs hangszerek, gitár, ének

Wahorn András - szaxofon, billentyűs hangszerek, ének

Ezen írást segítő háttéranyagokat (film, zene, könyv) biztosítottak a szerzőnek:

Karikó Tóth Tibor

Csikós Róbert

Arató Máttyás

Mindenkinek köszönöm szépen!

Az idézett szövegrekonstrukciókat a <http://www.artpool.hu/muzik/melybiz.html#24> weboldalon olvashatja a tisztelt érdeklődő

Ui.:

Aki még nem ismeri a csapat munkásságát, de a cikk végigragódva magát úgy dönt, hogy ezen itt az idő változtatni, annak a „Kalandra fel!” hát-só borítóján megfogalmazott zenekari üzenetet tudom tolmácsolni:

„Hölgyeim és Uraim, Tisztelt vásárlók!

Önök az A. E. Bizottság lemezt tartják a kezükben, melyet figyelembe vehetnek most. Ez a zenekar az élet rögtön útján ezzel lepi meg önöket érte. A szépség tajtékos hullámai fognak végigsöpörni azon hallgatókon, akik merészelnék belekezdeni a kezdetekbe.

Az ember gyakran sikítani szeret, és egyeseknek rohamaik vannak.

Be kell látnunk tehát, nem lehetünk örökké mindenkiel együtt. A mélység visszavág, az ember csókokról ábrándol, de nincs ereje élni mindig, minden hagyomány pusztá. Itt kérem érzések vannak. A lényeg független.

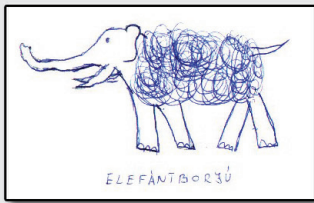
Kalandra fel!

A. E. Bizottság”

Homoergaster

Képek: Internet és a film

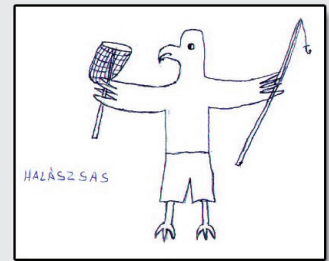

ELEFÁNTBORZÚ

SÜN LÓ

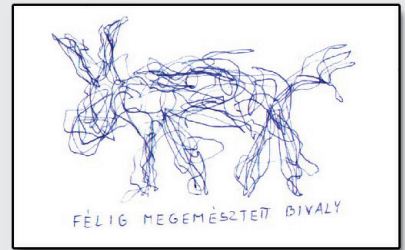
HALÁRSZAS

ÍR SZETTER

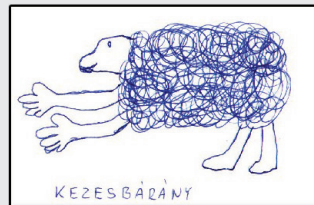
TÜZOLTÓ LÓ

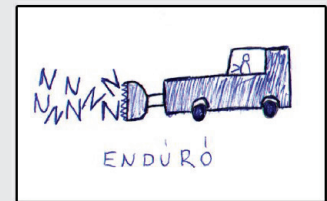
FÉLIG MEGEMÉSZTETT BIVALY

VÁNDORSÓLYOM

KEZESBÁRÁNY

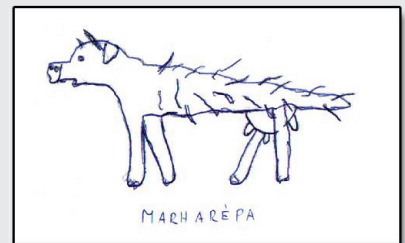
ENDŰRŐ

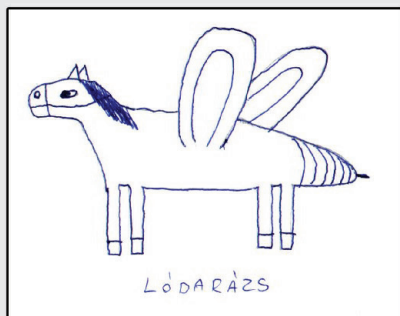
KIRÁLYDINNYE

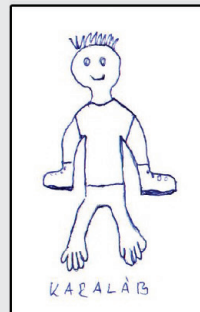
MÉRGES CICÁNAK A FEZE

MARHARÉPA

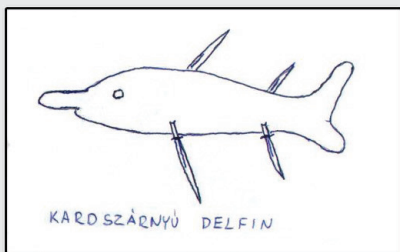
LÓDARÁZS

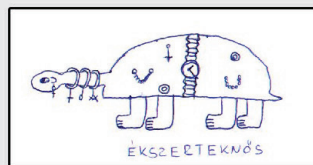
KARALÁB

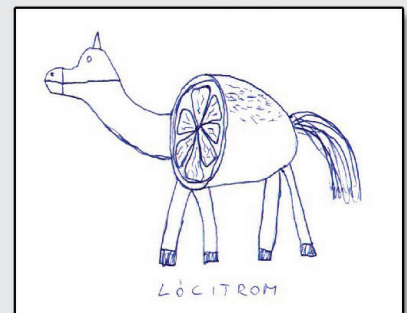
SERIFF KUTYA

KARDSZÁRNYÚ DELFIN

ÉKSZERTEKNŐS

LÓ CITROM

Válogatás Sellő és Teró alkotásaiából